

Korunk dél-koreai könyvtárai

Motyovszki Éva

Informatikus könyvtáros

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Csík Tibor

egyetemi adjunktus, ELTE BTK

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	p.2
Koreai Nemzeti Könyvtár.....	p.5
Koreai Nemzetgyűlés Könyvtára.....	p.7
Koreai Legfelsőbb Bíróság Könyvtára.....	p.8
Közkönyvtári ellátás.....	p.9
A felsőoktatási és tudományos könyvtárak.....	p.12
Iskolai könyvtárak.....	p.15
A kutatási és szakkönyvtárak.....	p.17
Összegzés.....	p.20
Irodalomjegyzék.....	p.22

Absztrakt

A dolgozat áttekintést kíván adni a Koreai Köztársaság (Dél-Korea) könyvtárügyéről, bemutatva a 21. század elejére elért eredményeket. A történeti fejlődés leírása nem cél, az eseményeket csak annyiban fogjuk érinteni, amennyire ez a téma szempontjából releváns.

Kvalitatív módszereket használunk feldolgozva a téma angol és koreai nyelvű szakirodalmát, a vonatkozó könyvtári és oktatási statisztikákat, az ország éves könyvtárügyi jelentéseit és fejlesztési terveit.

A japán uralom alóli felszabadulás, majd a háborús, polgárháborús időszak lezárultával a Koreai Köztársaságban katonai diktatúra kezdte meg a könyvtárak fejlesztését. Dél-Korea könyvtárainak fejlesztése, a könyvtári rendszer kiépítése az állam előírta ötéves tervek szerint zajlott. A szisztematikus fejlesztések eredményeként az ezredfordulóra Dél-Korea nemcsak behozta lemaradását, hanem könyvtári rendszere a legfejlettebbek, a legjobban működők közé került.

Nemzeti könyvtárakat állítottak fel, megszervezték a központi szolgáltatásokat, a közkönyvtári ellátást széleskörűvé tették, az iskolai könyvtárakat hálózattá szervezték, modernizálták a szakkönyvtárakat, és az informatizáció révén a legkorszerűbb könyvtári technológiát működtetik.

Bevezetés

Korea ősi és igen gazdag könyvkultúrával rendelkezik. A legismertebb kulturális emlékek közé tartozik a buddhista szövegek (Tripitaka) nyomtatásához használt fadúcok gyűjteménye, a Korjo Tripitaka (팔만 대장경) a 13. századból, melyet Heinsza kolostorban őriznek (Pallos, 2020).

A másik jelentős emlék a zen buddhista tanításokat tartalmazó mű, a Jikji (직지), melyet 1377-ben nyomtattak mozgatható fémbetűkkel. A tudomány ezt a könyvet ismeri el az első mozgatható fémbetűkkel nyomtatott kiadványnak. Az újabb kutatások valószínűsítik, hogy 1239-ből származó zen buddhista művet (The song of enlightenment with commentaries by Buddhist Monk Nammyeong Cheon – 南明泉和尚頌證道歌) már ilyen technikával készítették (Kim & Woo, 2022). Mindez azt jelenti, hogy Koreában már a Korjo-dinasztia (918–1392) idején használták azt a nyomtatási eljárást, melynek kifejlesztését Európában Johannes Gutenberg (cca. 1400–1468) nevéhez kötjük.

A következő dinasztia (Joseon / Csozon – 조선 1392–1910) háttérbe szorította a buddhizmust, s a kínai konfucianizmust tette meg állami ideológiává. A korszakot az erős központi irányításra törekvés jellemezte, ami az állami adminisztráció kiterjesztést hozta magával. Az új kormányzati elvek hozzájárultak a királyi gyűjtemények, köztük a könyvtárak kialakításához és fejlesztéséhez. Volt idő, amikor Kína is elismerte, milyen következetesen érvényesítik a koreai államban a konfuciánus kormányzási elveket és etikát. A kínai kultúra erős befolyást gyakorolt a koreaiakra, de ők törekedtek önállóságuk megtartására, például a 15. században a kínai írásjeleken alapuló írásukat saját betűírással váltották fel. Kína 19. század végi hanyatlásával új hódító hatalmak jelentek meg. A kínai-japán, majd az orosz-japán nagyhatalmi háborúk következményeként 1910-ben Japán a birodalma részének nyilvánította Koreát. Az 1945-ig tartó ún. gyarmati korszakban a japán irányítás a koreai identitás átalakítására, megtörésére tett kísérletet. Az ekkor létrehozott központi gyűjteményeknek és kutatóintézeteknek a japán felsőbbség kimutatását és a birodalmi integrációt kellett szolgálniuk (Youn, 2013).

1945-ben a második világháború győztes hatalmai – a Szovjetunió és az Amerikai Egyesült Államok ketté osztva Koreát saját megszállási övezetet alakítottak ki. A két megszállási övezet 1948-ban önállónak nyilvánította magát, ezzel megszületett a két független koreai állam.

Vizsgálatunk tárgya a Dél-Korában megalakult Koreai Köztársaság (továbbiakban Dél-Korea) könyvtárügye lesz.

A köztársaság csak a pusztító koreai háború (1950–1953) lezárulása, majd az ún. első és második köztársaság megdöntése után kezdhetett ténylegesen hozzá az államigazgatás és a gazdaság újjászervezésének. 1945-ös felszabadulás lehetővé tette a nemzeti identitás újjáépítését, amiben nagy szerepet szántak a közgyűjteményeknek, mint a nemzeti levéltár és könyvtár. A fejlődés azonban az 1963-ban létrejött harmadik köztársaság idején vett igazán lendületet.

Park Chung Hee (박정희) (1917–1979) tábornok – akit az 1961-es katonai puccs juttatott hatalomra – elnökként 1963-tól 1979-es meggyilkolásáig diktatórikus módszerekkel irányította az országot. Park első kormánya támogatta a könyvtárak fejlesztését, ezért már elnöki beiktatásának évében könyvtári törvényt fogadtak el (Lee, 2011). A jogszabály különösen a gazdasági fejlődést, az iparosodást közvetlenül szolgáló információs központok létrehozását támogatta, pl. Korea Scientific and Technological Information Center (KORSTIC). A kormány hamar felismerte, hogy a gazdasági fejlődés fenntartásához képzett munkaerőre van szükség. Ennek érdekében jelentős beruházásokat hajtottak végre az oktatásban és a szakképzésben. Így a Park Chung Hee elnöksége alatt kiadott Harmadik és Negyedik Ötéves Terv (1972–1976), (1977–1981) az ország humán erőforrását volt hivatva fejleszteni, ezért részletesen intézkedtek a könyvtárak fejlesztéséről. A két ötéves terv főbb céljai és stratégiája némileg eltérőek a könyvtárfejlesztésre vonatkozó részek azonban nagyrészt azonosak voltak.

Harmadik Ötéves Terv (1972 – 1976) főbb céljai és stratégiái („Five-Year Plans of South Korea”, 2024):

- 1) Gazdasági növekedés: A harmadik ötéves terv elsődleges célja a gazdasági növekedés felgyorsítása volt. A kormány nagy hangsúlyt fektetett az iparosodásra, különösen a nehézipar és a vegyipar fejlesztésére.
- 2) Infrastruktúra fejlesztése: A terv része volt a közlekedési, energetikai és kommunikációs infrastruktúra jelentős fejlesztése is, hogy támogassák a gazdasági növekedést és javítsák az életminőséget.
- 3) Humán erőforrás fejlesztés: A kormány felismerte, hogy a gazdasági fejlődés fenntartásához képzett munkaerőre van szükség. Ennek érdekében jelentős beruházásokat hajtottak végre az oktatásban és a szakképzésben.

Negyedik Ötéves Terv (1977 – 1981) főbb céljai és stratégiái:

- 1) Gazdasági diverzifikáció: A negyedik ötéves terv célja a gazdaság további diverzifikálása volt, különösen az elektronika, a precíziós gépgyártás és az információs technológia területén.
- 2) Társadalmi fejlesztés: A terv nagy hangsúlyt fektetett a társadalmi fejlesztésre, beleértve az oktatási, kulturális és egészségügyi szolgáltatások javítását.
- 3) Regionális egyenlőtlenségek csökkentése: A kormány igyekezett csökkenteni a regionális egyenlőtlenségeket, különös tekintettel a vidéki területek fejlesztésére.

Az átfogó célkitűzések szerves részét képezték a könyvtárügyre vonatkozó fejlesztési stratégiák:

Harmadik és Negyedik Ötéves Terv könyvtárakra vonatkozó fejlesztési stratégiái
(Choi, 2014):

1) Nemzeti és Regionális Könyvtárak Fejlesztése:

- Nemzeti könyvtárak: A terv tartalmazta a nemzeti könyvtárak kapacitásának bővítését és modernizálását. Ez magában foglalta új könyvtári épületek építését és a meglévők korszerűsítését.
- Regionális könyvtárak: A regionális könyvtárak létrehozását és fejlesztését is támogatták, különös tekintettel a vidéki területekre, ahol korábban kevésbé voltak elérhetőek a könyvtári szolgáltatások.

2) Iskolai könyvtárak fejlesztése:

- Új iskolai könyvtárak: Új iskolai könyvtárak építését és a meglévő könyvtárak bővítését támogatták. Az iskolai könyvtárak kulcsszerepet játszottak a diákok oktatásában és a tanulási források elérhetőségének javításában.
- Tantervi integráció: Az iskolai könyvtárakat szerves részévé tették a tantervnek, hogy a diákok rendszeresen használhassák őket kutatási és tanulási célokra.

3) Könyvtári szolgáltatások modernizálása:

- Technológiai fejlesztések: A terv támogatta a könyvtári szolgáltatások modernizálását új technológiák bevezetésével. Ez magában foglalta a számítógépes rendszerek bevezetését a könyvtári katalógusok kezelésére és az elektronikus adatbázisok használatát.

- Digitalizációs projektek: Bár a digitalizáció akkor még kezdeti fázisban volt, különböző kísérleti projekteket indítottak a könyvtári szolgáltatások korszerűsítése érdekében.

4) **Könyvtárosképzés és -továbbképzés:**

- Könyvtárosképzés: A könyvtárosképző programokat dolgoztak ki és indítottak, hogy biztosítsák a magas színvonalú szolgáltatásokat nyújtó szakemberek utánpótlását.
- Folyamatos továbbképzés: A könyvtári szakemberek számára folyamatos továbbképzési programokat indítottak, hogy lépést tudjanak tartani az új technológiákkal és módszerekkel.

Az ország könyvtárügye ennek a kormányzati politikának köszönhetően indult fejlődésnek. A könyvtárosoknak lehetőségük volt a külföldi elmélet és a gyakorlat megismerésére, meghonosítására (Cho & Chansik, 1996). Dél-Korea könyvtárügye jelentős fejlődésen ment keresztül az ezredfordulóig eltelt idő alatt. Az eredmények elismeréseként az IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions) 2006-ban Szöulban rendezte meg világkonferenciáját (World Library and Information Congress 72nd IFLA General Conference and Council – WLIC) (Parker, 2006).

A 72. WLIC témája Könyvtárak: Dinamikus motorok a tudásért és az információs társadalomért volt (Libraries: Dynamic Engines for the Knowledge and Information Society).

Szöul, mint helyszín, tökéletesen alkalmas a téma megvitatására, mivel itt sokat tettek a könyvtárak megerősítéséért, hogy az átalakuló információs társadalomban tudás- és információs központokként működjenek, és hogy meg tudjanak felelni az új igényeknek az ismeretek létrehozása terén.

Dolgozatomban áttekintést kívánok adni a Koreai Köztársaság (Dél-Korea) könyvtárügyéről, bemutatva a 21. század elejére elért eredményeket. A történeti fejlődés leírása nem célom, az eseményeket csak annyiban fogom érinteni, amennyire ez a téma szempontjából releváns.

Koreai Nemzeti Könyvtár

A nemzeti könyvtár (hivatalos angol nevén National Library of Korea – (NLK) 1945-ben alakult meg, és azóta Dél-Koreában a legjelentősebb könyvtár, a legkülönbözőbb formátumban

rögzített dokumentumok és információk gyűjtésével foglalkozik. Az intézmény feladata a koreai kulturális és szellemi örökség felépítése, valamint a nemzet felhalmozott tudásának és bölcsességének megőrzése a jövő generációi számára. Az NLK fontos szerepet játszik a nemzeti bibliográfiák összeállításában és terjesztésében. Mint az ország legnagyobb és legjelentősebb könyvtára, az NLK küldetése az is, hogy növelje Dél-Korea tudásvagyonát és információkat cseréljen külföldi könyvtárakkal és levéltárakkal.

2000 óta az NLK őrzi a ritka és régi könyveket, valamint kéziratokat, amelyek közül több is nemzeti kincsnek számít. Ezeket a könyveket és kéziratokat olyan épületben tárolják, amely rendelkezik korszerű állományvédelmi berendezésekkel, mint például levegőztetés a speciális falapok és -dúcok a ritka könyvek raktárában; és az ultraibolya sugárzást blokkoló fénycsővek. Az NLK követve a technológiai fejlődést mindent megtesz azért, hogy hatékonyan őrizze és kezelje a gyűjteményét (Yoon et al, 2006).

1. ábra Koreai Nemzeti Könyvtár (National Library of Korea, 2020,
<https://www.nl.go.kr/EN/contents/EN34001000000.do>)

A nemzeti könyvtárpolitika és a könyvtári eljárásrend kidolgozása 2004 végén az NLK felelősségi körébe került, amikor átvette ezeket a feladatokat a kultúráért és turizmusért felelős minisztériumtól (Ministry of Culture, Sports and Tourism) Az NLK közel 200 munkatársat foglalkoztat, és évente több millió embert szolgál ki. Gyűjteménye 2022-ben elérte az 13.875.919 kötetet. Az NLK rendelkezik egy országos könyvtári és levéltári adatbázissal, valamint egy számítógépes katalógussal, amelyek elsőrendű fontosságú a központi szolgáltatások szempontjából. Az NLK célja, hogy a digitális kor könyvtárává váljon. 2004-ben kezdett el dolgozni egy projektben, amelynek eredményeként 2009-ben megindulhatott a Korea Digitális Nemzeti Könyvtára (National Digital Library of Korea) nevű próbaverzió.

2006-ban az NLK megnyitotta új, központi gyűjteményét, amely a gyermekek és fiatal felnőttek könyvtári ellátását végzi (National Library for Children and Young Adults). Az NLK ambiciózus tervei közé tartozik az is, hogy Dél-Korea büszkesége legyen, mint tudás- és információforrások országos elosztó és ellátási központja. A nemzeti könyvtár részét képezi a könyvtárügyi, szakpolitikai központ, mely kutatási és oktatási feladattokat is ellát. Ezenkívül az intézmény célja egy olyan platform fejlesztése (National Library of Korea Digitized Material Service), melyben hazai és külföldi könyvtárak és információs központok, egyetemek online férnek hozzá a könyvtár anyagaihoz.¹

Az NLK 77 éves múltja tekinthet vissza, azonban folyamatosan fejleszti szolgáltatásait és infrastruktúráját annak érdekében, hogy hatékonyabban és eredményesebben szolgálja a könyvtárhasználókat Koreában és külföldön.

Koreai Nemzetgyűlés Könyvtára

A nemzetgyűlési könyvtár (hivatalos angol nevén National Assembly Library of Korea – NALK) 1952-ben jött létre a koreai háború idején, és azóta Dél-Korea országgyűlésének elsődleges információforrása és jogalkotási tevékenységének támogatója. A könyvtár jelentős szerepet játszott a demokrácia előmozdításában az évek során. Gyűjteménye több mint 7,9 millió kötetből áll, és 2021 végén közel 362 alkalmazottat foglalkoztat. Évente körülbelül 500.000 – 1 millió felhasználó keresi fel a könyvtárat (Korean Library Association, 2022).

Az NALK fő feladata azoknak az információknak gyűjtése, rendszerezése és elemzése hazai és külföldi forrásokból, amelyek elengedhetetlenek a törvényhozó testület számára. Emellett országos szakkönyvtári szerepet is betölt, ami magában foglalja a szakdolgozatok gyűjtését és bibliográfiai számbavételét, valamint a folyóiratokhoz való nyilvános hozzáférés segítését.

A könyvtár 1998-ban elindított egy digitális könyvtári projektet, amely során teljes szöveges adatbázist hoztak létre közel 71 millió teljes szövegű oldalképpel (ez körülbelül 600.000

2. ábra Koreai Nemzetgyűlés Könyvtára, Flickr, 2012, <https://www.flickr.com/photos/pcs007/8029193776/>

¹ National Library of Korea Digitized Material Service
<https://www.nl.go.kr/EN/contents/EN5020000000.do>

kötetnek felel meg), ami rendkívül egyedülálló volt Koreában. Az adatbázis, az ország szinte minden egyeteme, közintézménye és kutatóintézete részvételével egy teljes értékű nemzeti digitális szakkönyvtárrá vált (Yoon et al, 2006).

Az NALK tervei között folyamatosan jelen van, hogy továbbfejlessze szolgáltatásait és technológiai alkalmazásait, valamint javítsa a programok és rendszerek hatékonyságát. Céljuk az információáramlás könnyítése, és hogy összekötő szerepet játsszon a polgárok és a törvényhozó hatalom, valamint a törvényhozó és a végrehajtó hatalom között. A NALK az információs kapu és az összekötő szerepét kívánja erősíteni, hogy széles kör számára nyújtson tájékoztatást hozzájárulva ezzel az információk jobb hasznosításához és az összehangoltabb működéshez.

Koreai Legfelsőbb Bíróság Könyvtára

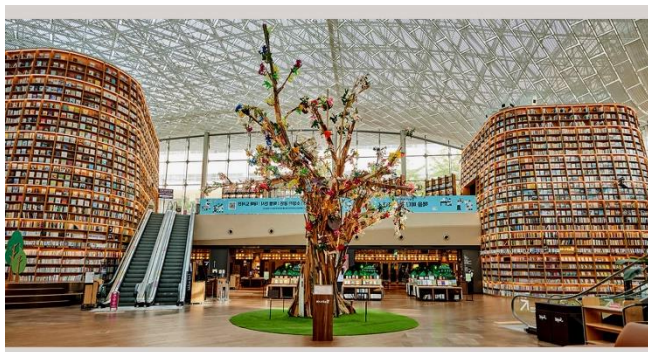
A legfelsőbb bíróság könyvtára (hivatalos angol nevén Supreme Court Library of Korea – SCLK) a Koreai Legfelsőbb Bíróság (Supreme Court of Korea) keretein belül működik, és az igazságügyi ágazatot szolgálja. A könyvtár hivatalosan 1989-ben jött létre, és az évek során folyamatosan erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy jobban megfeleljen a jogi és államigazgatási szakterületek információs igényeinek. A célt integrált információs rendszer kiépítésével érték el (Supreme Court Library of Korea, 2024).

A könyvtár adatbázisokba rendezte és kereshetővé tette a jogi precedenseket és a vonatkozó szakirodalmat 1996-tól napjainkig folyamatosan fejlesztik hálózati hozzáférést az információk felhasználása érdekében. A bíróságok könyvtárait hálózatba szervezték, ezzel lehetővé tették, hogy a SCLK iránymutatást nyújtson az alsóbb fokú bíróságok könyvtárainak a hatékonyabb működéséhez és szélesebb körű szolgáltatások nyújtásához, amelyek kielégítik a nyilvánosság tájékoztatási igényeit.

Ezen erőfeszítések célja, hogy a SCLK hatékonyabban és eredményesebben szolgálja ki az igazságügyi rendszert, és segítse a jogászokat, bírókat és a nyilvánosságot a jogi információkhoz való könnyebb hozzáférésben és használatban. A könyvtár folyamatosan törekszik a minőségi szolgáltatások nyújtására és az információk hatékony terjesztésére a jogi szakma és a társadalom számára.

Közkönyvtári ellátás

A közkönyvtári szolgáltatási szektor késve követte nagy nemzeti gyűjtemények fejlődését. Az 1970-es és az 1980-as évek gyors gazdasági fejlődése és az ötéves tervek hatására számos új közkönyvtár jött létre az egész országban. 1990-től a könyvtárpolitika irányítását az akkor alakult új Kulturális Minisztérium (Ministry of Culture, ma Ministry of Culture, Sports and Tourism) vette át. A helyi önkormányzati rendszer bevezetését követően, 1995-ben a dél-koreai közkönyvtárak rohamos fejlődési időszakot éltek át. Az elmúlt 40 év során nötte ki magát a közkönyvtári terület mind mennyiségi, mind minőségi szempontból (Yoon et al, 2006).

3. ábra Csillagudvar könyvtár, Szöul, Starfield COEX Mall, 2023,
https://www.starfield.co.kr/coexmall/starfieldLibrary/artProject_B8202306021716300181.do

hozzáférhetőségét az interneten keresztül is.

Koreában általában a nyilvános és közkönyvtárak viszonylag nagy gyűjteménnyel rendelkeznek, a fiókkönyvtárak száma azonban alacsony. 2004 végére Koreában 487 nyilvános könyvtár működött, de közülük csak 39 volt fiókkönyvtár. A nyilvános könyvtárakból 250-et települési önkormányzatok, 223-at pedig a helyi oktatási hatóságok tartottak fent, míg 14-et magánszemélyek vagy magánszervezetek működtettek. A 2021-es évre a köz- és nyilvános könyvtárak száma 1208-ra emelkedett Koreában, a fenntartók típusai nem változtak, és a magánkézben lévő gyűjtemények száma

4. ábra Csillagudvar könyvtár, Szuvon, Starfield Suwon, 2023,
<https://www.starfield.co.kr/suwon/starfieldLibrary/library.do>

is növekedett.² Valamennyi nyilvános könyvtár tagja az országos szövetkezeti hálózatnak, Public Library System, ahogy azt a Libraries and Reading Promotion Act törvény előírja. Az ország nyilvános és közkönyvtárainak összesített állománya több mint 51 millió könyvet foglal magában, ami könyvtáranként átlagosan 42.500 kötetet jelent. A munkatársak száma a könyvtár méretétől függően változik, míg kisebb községi vagy helyi intézményi könyvtárakban a néhány főtől 10–15 főig terjed az alkalmazottak száma, addig a nagyobb városi vagy regionális könyvtárakban akár több tucat is lehet a személyzet létszáma. Becslések szerint közel 10.160 fő a könyvtári dolgozó szolgál a nyilvános- és közkönyvtárakban, így átlagosan 8,4 munkatárs jut egy könyvtárra. A beiratkozott tagok száma az évek során megsokszorozódott. Csak 2016 és 2021 között majd 3 milliós emelkedést lehet megfigyelni: 24.993.872-ről → 27.373.132-re nőtt; a kölcsönzött könyvek száma pedig 124.121-ről → 133.807-re (Korean Library Association, 2023).

A 2021-es éves működési költségek összege hozzávetőleg 175,8 milliárd KRW (kb. 156.492 millió USD, 50.982 milliárd HUF), amelynek lényeges százalékát a könyvtári anyagok beszerzésére fordítják. A különböző években az összesített költségvetés eltérő volt, és az éves költségvetésben jelentős növekedés és csökkenés is tapasztalható. A 2020-as év kiemelkedik a többi év közül, ekkor volt az éves költségvetés a legmagasabb, körülbelül 202,8 milliárd KRW (180.552 millió USD, 58.932 milliárd HUF) (Korean Library Association, 2022).

A 2000-es évek első felében jelentős előrelépés történt a könyvtárak informatizálása terén, valamint nagy fejlesztések voltak a gyermekek könyvtári ellátásban. Ezek a fejlesztések állami kezdeményezéssel és a magántőke bevonásával indultak el. Több könyvtár gépparkját is egy-egy nagy dél-koreai elektronikai cég adományozta, szerverparkkal együtt, ami nagyban felgyorsította a könyvtárak informatikai fejlődését. A Citizen Action for Reading Culture civil szervezetnek rengeteg könyvtárépítési és -fejlesztési programja volt. Két kiemelkedő programjuk a gyermekkönyvtárak és a gyermekek olvasóvá nevelésében a Miracle Library és a Bookstart Korea Program. A Miracle Library programban állami- és magánberuházásokból építettek gyermekkönyvtárakat. Ezek a könyvtárak kifejezetten a gyermekek olvasás iránti érdeklődésének felkeltése céljával tervezték. A terek, a könyvtári programok mind-mind a gyermekek olvasottságát kívánták növelni, illetve olvasási készségét és kreativitását igyekszik fejleszteni (Lee, 2023). A

---

² Valamint 2021-től 6.448 kiskönyvtár, amik szintén gyarapítják a könyvtárak számát Koreában. A statisztika azonban ezeket a kiskönyvtárakat nem számolja hozzá a közkönyvtárakhoz, hanem külön egységként kezeli őket.

Bookstart Korea Program – amelynek mottója Kezdd az életet könyvvel! Starting life with books – azt a célt tűzte ki, hogy megszerettesse a gyermekekkel a könyveket és az olvasást. Ezért a program keretében, képes- és mesekönyvcsomagokat lehet átvenni az ún. csodakönyvtárakban (Miracle Libraries) a városházán és egyéb közintézményekben (Noh & Satija, 2016).

Az informatizációs folyamat a közkönyvtárakban jóval később kezdődött, mint az egyetemeken vagy a kutatási és szakkönyvtárakban. A Korean Library Automation System (KOLAS) bevezetésével, az 1990-es évek elején kezdődött az automatizálás a nyilvános könyvtárakban, és jelentős változásokat hozott az osztályozási folyamatok terén is. 2005 végére az automatizálás gyakorlatilag minden közkönyvtárban befejeződött az országban, és már teljesen integrált rendszerekkel rendelkeznek. Egy központi kormányzati projekt keretében 1996-ban elindult egy e-könyvtári rendszer, amelynek révén az ország minden közkönyvtára szélessávú hálózati kapcsolaton keresztül érte el a nemzeti könyvtárat (KNL). A 2000-es évek elején a közkönyvtárak nagy többsége már rendelkezett automatizált rendszerekkel és kialakították annak a könyvtári környezetét. Mára már a legtöbb könyvtárban a fejlett technológiákat is bevezettek, mint például az RFID szolgáltatásokat, és az e-könyvek és e-folyóiratok hálózati elérése alapvető szolgáltatássá vált. Legtöbb esetben a felhasználók a mobiltelefonjuk segítségével kereshetnek az adatbázisokban (Yoon et al, 2006).

A könyvtárak fejlesztésére egy elnöki könyvtári és információs szakbizottságot hoztak létre (Presidential Committee on Library and Information Policy of Korea), amely a Library Act törvény alapján szabályozza a könyvtárakat. Ők hozzák létre, vizsgálják felül és módosítják az ország könyvtárpolitikájának fő részleteit. Háromszor minden öt évben előre haladó komplex terveket hoznak létre (Complex Plan for Library Advancement) (Lee, 2021, p.68).

A közkönyvtári szolgáltatások fejlesztését a 2000-es években is előre megtervezték. 2002-ben a Ministry of Culture and Tourism bemutatta a Library Development Roadmap-et, amely a dél-koreai könyvtári szolgáltatások fejlesztési célkitűzéseit és ütemtervét tartalmazta:

1. A nyilvános könyvtárak számának növelése 471-ről (2003) 750-re (2011).
2. Kis fiókkönyvtárak létrehozása, amelyek a regionális központi könyvtárhoz kapcsolódnak, sűrűn lakott területeken vagy nagyon frekventált területeken, például lakónegyedekben, bevásárlóközpontokban, lakóparkokban és metróhoz közeli területeken, hogy javítsák a hozzáférhetőséget.

3. Új könyvtári törvény elfogadása 2006-ban a könyvtárakról és az olvasásfejlesztésről szóló törvény átfogó felülvizsgálatával.
4. Szélesebb választékú digitális eszközök bevezetése a legújabb információs technológiára alapozott könyvtári szolgáltatások és a szolgáltatások minőségének javítása érdekében.
5. A gyermekek számára nyújtott nyilvános szolgáltatások javítása a gyermekkönyvtárak összekapcsolásával. Ennek eredményeként született meg a korábban már említett, gyermek és fiatal felnőtteknek szóló nemzeti gyűjtemény (National Library for Children and Young Adults).

A célkitűzésekből az évek során sok megvalósult, ezért 2009-óta 5 évente új átfogó könyvtárfejlesztési terveket adnak ki (Park, 2022).

A legújabb, 3. számú tervben („제 3 차 발전종합계획”), mely a Könyvtár, amely megváltoztatja, életünket címet viseli, négy fő stratégiai irányt határoz meg:

1. A könyvtár, amely felfedi az új és sajátos lehetőségeket.
2. A könyvtár, amely fejleszti a közösség képességeit.
3. A társadalmi befogadást megvalósító könyvtár.
4. Könyvtári innovációk létrehozása, amellyel a jövő felé nyitunk.

Valamennyi stratégiai irányhoz 13 fő célkitűzést és 36 folyamatot dolgoztak ki. Ezeket évente felülvizsgálják, és ha szükséges frissítik.

A felsőoktatási és tudományos könyvtárak

A dél-koreai egyetemek és könyvtáraik hosszú történetre tekintenek vissza, a tanulás és az ösztöndíj tisztelete meghatározó jellemzője a nemzet kultúrájának. Az egyetemek története a Goguryeo-korszakba nyúlik vissza, az 372-ben alapított konfuciánus akadémia, a Taehak az egyik legrégebbi dokumentált oktatási intézmény, melyet az állam tartott fent. A hagyományos felfogás szerint a Taehak nemesek és uralkodócsalád gyermekeinek, továbbá arra érdemes fiatal felnőtteknek nyújtott oktatást. A Taehak rendelkezett az oktatáshoz és tanuláshoz szükséges anyagok gyűjteményével, amely alapvetően a mai egyetemi könyvtárak funkcióit látta el, bár nincs fennmaradt bizonyíték, amely alátámasztaná ezt (Jeong & Lee, 2018).

A legkorábbi dokumentált könyvtár Koreában a Joseon-dinasztia Sungkyunkwan a királyi akadémiáján a Jongyeongak nevű könyvtár volt, amelyet 1475-ben alapítottak. Ez a könyvtár könyvek és kéziratok gyűjteményét tartotta fenn a tanárok tanácskozására és tudósok számára, valamint mecénások szolgálatára. A könyvtár gyűjteményét ingyenes példányokkal töltötték fel, amelyeket a kormányzati kiadók adományoztak vagy az állam szerzett be. A Jongyeongak könyvtári gyűjteménye jelenleg a Sungkyunkwan Egyetem szöuli kampuszán található.

A modern egyetemi oktatás bevezetése Koreában a 19. század végén történt. A Yonhi Főiskolát (mai nevén Yonsei Egyetem) és az Ewha College-t (mai nevén Ewha Női Egyetem) misszionáriusok alapították. Ezek voltak Koreának a legrégebbi magán-felsőoktatási intézményei. A japán uralom alóli felszabadulás után, 1945-ben számos új egyetem jött létre. 1948-ra, amikor a Koreai Köztársaság megalakult, összesen 42 egyetem és főiskola volt az országban, és ez a szám azóta is növekedett a 2000-es évek eleje-közepéig, mikortól is az egyetemek és főiskolák száma visszaesett (Yoon et al, 2006, p.97).

Koreában az egyetemeknek és főiskoláknak különböző típusai vannak, beleértve a 4 éves főiskolákat és 2 éves junior főiskolákat. 2022-ben 336 felsőoktatási intézmény működött, 202 egyetem és 134 főiskola. A 336 oktatási intézményből 53 állami vagy önkormányzati fenntartású, 283 pedig magán. A felsőoktatási intézmények könyvtárai, a gyűjtemények mérete jelentősen eltérnek egymástól (Korean Library Association, 2023).

Az egyik legjelentősebb változás a dél-koreai egyetemi könyvtárakban a gyűjtemények jellegében ment végbe. A bölcsészettudományok és társadalomtudományok csökkenő jelentősége miatt egyre kevesebb nyomtatott könyvet találunk ezeken a területeken, hiszen a természet- és a mérnöki tudományok oktatása irányába tolódnak el a hangsúlyok. Ezt a változást tovább erősíti az informatizáció előretörése, ami növeli az online adatbázisok, tudományos folyóiratok és multimédiás anyagok iránti igényt. Az egész életen át tartó e-learning terjedése, mind az egyetemeken belül, mind pedig azokon kívül, hamarosan általánossá válik. Egyes egyetemek már mobilcampusokat működtetnek, ahol letölthető e-könyvek és más digitális tartalmak érhetők el mobiltelefonokon vagy e-book-olvasókon, táblagépeken, vezeték nélküli kapcsolaton keresztül. Az online adatbázisok iránti igény folyamatosan nő. Ez a változás összefonódik az egyetemek által tapasztalt átszervezési és újra gondolási folyamatokkal is, amelyek az intézményekben megtörténtek.

A könyvtáraknak alkalmazkodniuk kellett az igények átalakulásához, a lehetőségek szűküléséhez és a deficittel küzdő egyetemek intézkedéseire. Még azokban a könyvtárakban is, amelyeket kevésbé érintett ez a jelenség, számos észszerűsítő intézkedést vezettek be, beleértve a munkafolyamatok és munkakörök átszervezését, projektalapú csapatok bevezetését, egységek összevonását és szekciók átszervezését. Gyakran történik meg a könyvtárak egyesülése informatikai központokkal. Az állásokat is egyre inkább kiszervezik. Az egyetemi könyvtárak átnevezésére is van példa, az új név, felsőoktatási információs központ (Academic Information Center) erőteljesen jelzi az új irányt. A dél-koreai egyetemi könyvtárak nagymértékben támaszkodnak külföldi információforrásokra. Jelentős különbségek lehetnek a szülői és a vidéki egyetemek között, illetve az egyetemek és a junior főiskolák könyvtárai között. Vannak ugyanis könyvtárak, melyek kevesebb költségvetéssel működnek, így nehezebb megbirkózniuk az áruk folyamatos emelkedésével. Megoldás lehet az akadémiai erőforrások megosztására irányuló konzorciumok létrehozása, mint például a Research Libraries Center. Az egyetemi könyvtáraknak növelniük kellett a nemzeti licencszerződések számát a külföldi elektronikus forrásokhoz, és központot kellett nyitniuk az online hozzáféréshez és segíteniük külföldi tudományos folyóiratok kiválasztását, használatát (Korean Library Association, 2023).

Az együttműködés más könyvtárakkal segített csökkenteni a költségeket, és a könyvtárközi kölcsönzés is az erőforrások jobb kihasználását teszi lehetővé. Egyre több egyetemi könyvtár kötött megállapodásokat társintézményekkel. Ezekben az együttműködésekben megosztják a könyvtári infrastruktúrát és a gyűjteményeket, így hozzáférhetővé teszik azokat a tagintézmények felhasználói számára. Az együttműködés különösen gyakori az akadémiai folyóiratokkal kapcsolatos megállapodások terén. Sok dél-koreai egyetem csatlakozott vagy csatlakozik társaikkal Japánban, Kínában és Oroszországban konzorciumokhoz az akadémiai erőforrások megosztása érdekében. A ritka könyvek, ősnymtatványok és kéziratok gyűjteménye a dél-koreai egyetemi könyvtárakban viszonylag kevésbé használtak. Az utóbbi időben azonban ezeket az anyagokat is kezelik már a digitális katalógusok, és a régi, ritka művek, a kéziratok digitalizálása révén a szövegek elérhetővé váltak, amit segít az országos szintű információmegosztó rendszer kiépülése. A dCollection Project a tudományos információk elosztására létrehozott rendszer, amely által például a szürke irodalomhoz, statisztikákhoz, felmérésekhez, numerikus adatokhoz, disszertációkhoz, szakdolgozatokhoz és tudományos konferenciákon bemutatott közleményekhez

lehet hozzáférni. A projektet végrehajtója a Korea Education and Research Information Service (KERIS) (Yoon et al, 2006, p.98-99).

Iskolai könyvtárak

Az iskolai könyvtárak fejlesztése az 1950-es években indult. Kezdetben gyorsan növekedett a könyvtárak, a különböző képzési programok révén pedig a könyvtári szakemberek száma. A pedagógusok munkájában is egyre fontosabb szerepet kaptak az iskolai gyűjtemények. Az iskolai könyvtárak iránti fokozódó érdeklődés az 1960-as években nemzeti mozgalommá vált, ami jelentősen lendített a könyvtárak ügyén. Az 1970-es és 1980-as évek azonban stagnálást hoztak az iskolai könyvtárak számára, amelyek az oktatási rendszer legnagyobb terheit viselték. Az 1990-es években ismét fellendülés következett, a tanári szakszervezet kezdeményezte Real Education Movement nevű mozgalom és a lakosság által szerveezett Giving Our Children Libraries They Deserve nevű mozgalom hatására. A mozgalmak fordulópontot hoztak és pozitív változásokat indítottak el az iskolai könyvtárak ügyében is. De hatásuk megmutatkozott az oktatás egészében, például a tanítás és a tanulási módszerek javításában, valamint az egyetemi felvételi vizsgák reformjában, ami újra felkeltette az érdeklődést az iskolai könyvtárak iránt (Lee, 2011).

Az iskoláztatás Koreában az általános iskolával kezdődik, ami hat évfolyamot foglal magában. Ezután következik a hároméves alsó középiskola, amelyben az oktatás kötelező tanterv szerint folyik, majd pedig a hároméves felső középiskola, amely diák által választható tananyagot kínál. A dél-koreai oktatási hatóságok különbséget tesznek a helyi fenntartású állami iskolák, a központi kormány által működtetett nemzeti iskolák, valamint a magániskolák között. 2022 végéig összesen 20.771 iskola működött Koreában, köztük 6.157 általános iskola, 3.272 alsóközépiskola és 2.424 felsőközépiskola (Ministry of Education, n.d.).

A korábban már említett, a könyvtárakról és az olvasás népszerűsítéséről (Libraries and Reading Promotion Act, 1994) szóló törvényen kívül van az iskolákról szóló School Library Promotion Act, amely az iskolai könyvtárakat szabályozza (Lee, 2021, p.65-69). A törvény kimondja, hogy „az iskolai könyvtárak szerepe az általános és középiskolákban, valamint más intézményekben azonos a tanítás és a tanulási tevékenységek támogatásával és szervezésével”³. Ugyanez a törvény előírja, hogy minden iskolának kötelezően kell rendelkeznie könyvtárral. 2022

---

³ Statues of the Republic of Korea. Volume 19. Article 2-3.

végén összesen 11.787 iskolai könyvtár működött Koreában. Az iskolák több mint fele rendelkezik könyvtárral, tehát nem minden intézmény felel meg a törvényi előírásnak. A jogszabály nem írja elő, hogy az iskolai könyvtárakban könyvtárost is kell foglalkoztatni, így az iskolai könyvtárak körülbelül 44%-ban van csak könyvtáros (Woo, 2017). Az iskolánként a könyvállomány átlagosan 16.962 kötetet tesz ki (Korean Library Association, 2023).

Dél-Korea nagy súlyt helyez az iskolai könyvtárak informatizálására. A 2000 márciusában kiadott terv (Master Plan for Library Informatization a Ministry of Education and Human Resources Development bizottság jóváhagyásával) a figyelem középpontjába állította az iskolai könyvtárakat. A terv alapján 2001-ben digitális könyvtári rendszer (digital library system – DLS) fejlesztése indult el. Majd kísérleti jelleggel két régió iskoláiban vezették be a digitális könyvtári rendszert (DLS). 2004 végére már 15 iskolai régióban 5.504 iskolai könyvtár csatlakozott a rendszerhez (Yoon et al, 2006). Egyre nagyobb szükség lett korszerű oktatási anyagokra a tanulási módszerek változása és a gyorsan fejlődő technikai környezet eredményeként. Valamint a diákok is egyre jártasabbá válnak az iskolai könyvtárak használatában, és hatékonyan tudnak forrásokat találni saját tanulmányaikhoz (Kim, 2000).

2002-ben az oktatási minisztérium (Ministry of Education and Human Resources Development) az oktatási környezet fejlesztéséhez ún. útitervet dolgozott ki, amely *The Roadmap to the Improvement of School Libraries* címet kapta. A terv az iskolai könyvtárakat oly módon kívánta átalakítani, hogy azok támogatni tudják az önálló, felfedező tanulást. Az útitervben az is szerepelt, hogy Dél-Korea valamennyi iskolájának biztosítsanak iskolai könyvtárat. A költségekre 2003 és 2007 között 60 milliárd KRW (75 millió USD, 180-200 milliárd HUF) különítettek el (Lee, 2011). Az iskolai könyvtárak fejlesztésének négy fő területét határozták meg:

1. Az iskolai könyvtárak és gyűjteményeik alapvető infrastruktúrájának bővítése.
2. A könyvtári programok kibővítése a diákok által való szélesebb körű használat érdekében.
3. A vezetői munkaerő feladatainak és felelősségi területeinek konkrétabb meghatározása.
4. A köz- és magánszféra együttműködésének kiépítése az iskolai könyvtárakat támogató rendszerben.

A kutatási és szakkönyvtárak

Az első ismert dél-koreai szakkönyvtár a Southern Manchuria Railway Company 1920-ban megnyitott vasúti könyvtára volt. Ezután azonban hosszú ideig nem jött létre más hasonló könyvtár egészen 1953-ig. A koreai háború utáni időszakban, az 1953 júliusában megkötött tűzszüneti megállapodást követően a kormány kezdett nagyobb hangsúlyt fektetni a természettudományos és technológiai oktatásra a gazdaságélénkítési erőfeszítések részeként. Ebben az időszakban számos kutatóintézet jött létre könyvtárakkal, hogy támogassa a kutatási tevékenységeket. Például 1959-ben megalakult a Korea Atomic Energy Research Institute (KAERI), majd 1962-ben létrejött a Korean Scientific and Technological Information Center (KORSTIC), amely az UNESCO támogatását élvezhette, és Dél-Korea első nyilvános információszolgáltatója lett. Az 1970-es években a gazdasági növekedés hatására további új szakkönyvtárak alakultak. A szakkönyvtárak számának növekedéséhez hozzájárult a kutatóintézetek és a vállalatok együttműködése (Yoon et al, 2006, p.100-101).

A szakkönyvtárak fő feladata az információk szolgáltatásának nyújtása volt a kutatók számára, a különböző tudományágak, a technológia, a kultúra, a történelem és a gazdaság területén. A hasonló szakterületen működő intézmények szoros együttműködést alakítottak ki egymással. Az ismertebb szakkönyvtári szervezetek közé tartozik például a Korea Information Resources Sharing Association (KIRSA), a Science and Technology Information Management Association (STIMA) és a Korean Medical Library Association (KMLA). Ezek a szervezetek platformokat biztosítanak a könyvtárosok számára az információk megosztása érdekében (Yoon et al, 2006, p.101-102)

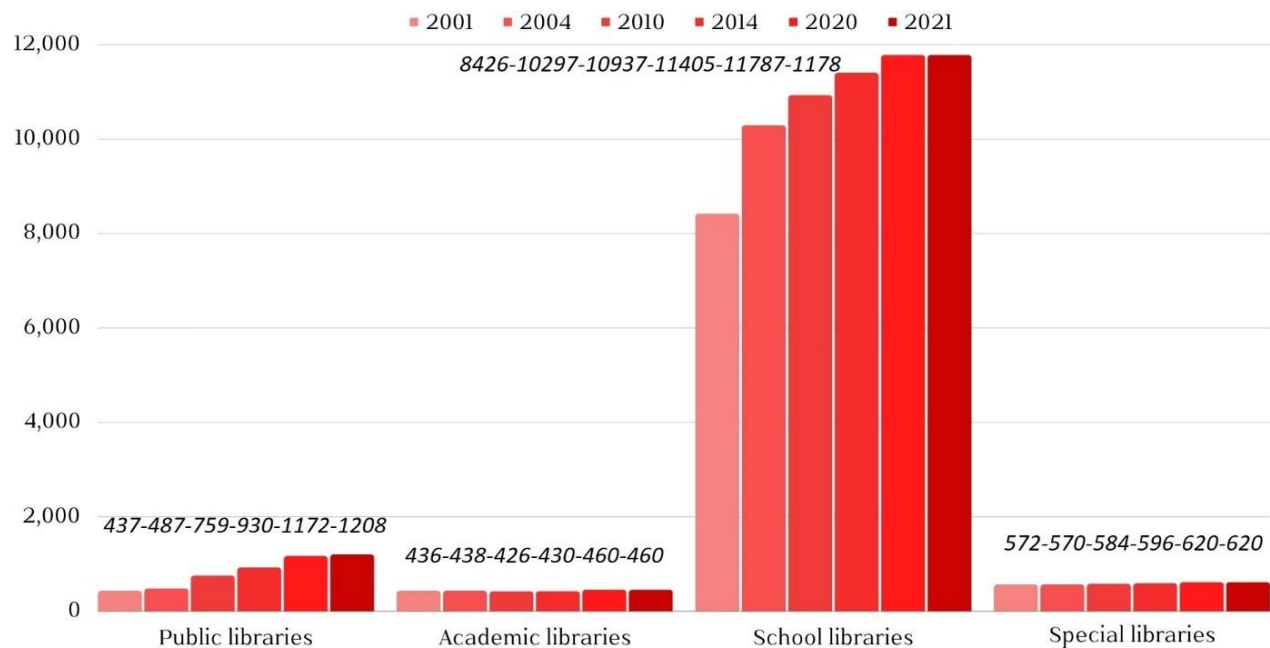
A 2005-ös Koreai Évkönyv (Korean Library Association, 2005) szerint a szak- és kutatási könyvtárak száma Koreában az 1990-es évek végén mindössze 360 volt, de 2004-re ez a szám 570-re emelkedett és azóta is folyamatosan gyarapszik, 2021-re már elérte a 620-at. Az intézmények 2.317 munkatársa közül 1.015 volt könyvtáros 2021-ben (Korean Library Association, 2022). A könyvtárak gyűjteménye is gyarapodott, számos olyan állomány van, amely 100.000 vagy annál több kötetet tartalmaz, például a Korea Association of North Korean Studies Library (KANKSL), az Academy of Korean Studies (AKS), a Bank of Korea Library (BKL) és a Korea Institute of Science and Technology Information (KISTI). A szak- és kutatási könyvtárak átlagos állománya eléri több tízezer kötetet, és a becslések szerint a gyűjtemények nem könyvekből álló anyaga együttesen több millió is lehet (Yoon et al, 2006, p.101).

A kutatási és szakkönyvtárak egy része (204) Szöulban és annak közvetlen környezetében koncentrálódik. A Daejeon városban működő kutatási és fejlesztési negyed (Daedeok Innopolis korábbi néven Daedeok Science Town) 416 kutatási és szakkönyvtárnak ad otthont (416). Ezek a könyvtárak rendkívül fejlett informatikai és automatizálási szinttel rendelkeznek, és a technológiaintenzív ágazatokban gyakran vezető szerepet töltenek be. Az információforrások digitalizálása folyamatosan zajlik, és az online szolgáltatási kapacitásuk is állandóan növekszik. A nyomtatott anyagok beszerzése fokozatosan csökken, és átadják helyüket a digitális tartalmaknak. Az ilyen könyvtárak számára egyre nagyobb kihívást jelent olyan megoldások kialakítása, melyek az e-forrásokat hatékony rendszerezik és osztják meg. Ezért a digitális átállás a kutatási és szakkönyvtárakban már meglehetősen előrehaladt.

A könyvtárosok szerepe is mélyreható változásokon ment keresztül. Feladataik meghaladták, meghaladják a „hagyományos” feladatokat, és kiterjednek az alkalmazások menedzselésére, a tudásmenedzsmentre, PR-ra, a magas szintű képzési és oktatási tevékenységeikre. Ezért a dél-koreai könyvtárosok számára képzéseket és szakmai műhelyeket szerveznek, hogy fejlesszék szakismereteiket és készségeiket, amelynek fontos részét képi a rezilienciára való készség. Ugyanakkor a szakosodás is egyre inkább felvetődik a könyvtáros képesítéssel összefüggésben. Például az orvosi könyvtárosok szervezete (Korean Medical Library Association – KMLA) 2004-ben létrehozott egy külön bizottságot, amely az orvostudományi könyvtárakra vonatkozó kutatást irányítja és figyelemmel kíséri a szakmai képzést (Yoon et al, 2006, p. 101-102).

Év	Nyilvános könyvtárak	Akadémiai (Egyetemi) könyvtárak	Iskolai könyvtárak	Különleges könyvtárak
2001	437	436	8.426	572
2004	487	438	10.297	570
2010	759	426	10.937	584
2014	930	430	11.405	596
2020	1.172	460	11.787	620
2021	1.208	460	11.787	620

1. Táblázat: Könyvtárak száma Koreában, 2001-2021 (saját táblázat)

5. ábra Könyvtárak száma Koreában, 2001-2021 (táblázat adatai alapján)

Összegzés

Dél-Korea egy rendkívül gazdag dokumentumörökséggel megáldott ország. Otthont ad a világ nyomdatörténete értékes kincseinek, mint például a Mu-gu-jeong-gwang-dae-da-ra-ni-gyeong, a világ legrégebbi fennmaradt fadúcnyomtatott példánya, valamint a Jik-ji-sim-che-yo-jeol vagy Jikji, a világ legrégebbi mozgatható fémbetűkkel nyomtatott kiadványa és Dél-Korea kulturális örökségének a része.

A japán uralom alóli felszabadulás, majd a háborús, polgárháborús időszak lezárultával a Koreai Köztársaságban katonai diktatúra kezdte meg a könyvtárak fejlesztését. Dél-Korea könyvtárainak fejlesztése, a könyvtári rendszer kiépítése az állam előírta ötéves tervek szerint zajlott. Két fő stratégiai cél volt: egyrészt a koreai kultúra és tudomány eredményeinek megőrzése és hozzáférhetővé tételének, illetve a tudományos és ipari felhasználásának biztosítása. Másrészt olyan könyvtári technológia alkalmazása, mely lehetővé teszi a dokumentumok és információk gépi tárolását, visszakeresését és hálózati elérést.

A szisztematikus fejlesztések eredményeként az ezredfordulóra Dél-Korea nemcsak behozta lemaradását, hanem könyvtári rendszere a legfejlettebbek, a legjobban működők közé került.

2022 végére Koreában körülbelül 14.075 könyvtár található, köztük 1.208 közkönyvtár, 460 egyetemi könyvtár, 11.787 iskolai könyvtár és 620 szakkönyvtár. Az országos szinten működő hat könyvtár, a National Library of Korea, National Assembly Library of Korea, National Digital Library of Korea, National Library for Children and Young Adults, National Sejong Library, Supreme Court Library of Korea mellett a helyi és városi könyvtárak száma és minősége is növekedett és felvette a lépést más OECD-tagországokéval. Folyamatosak az erőfeszítések annak érdekében, hogy az elsők között járjanak a könyvtári világ vezető országaival. Az informatizáció, a kiegyensúlyozott fejlődés, az olvasás népszerűsítése, a jogi szabályozás változásai, az intézményi mechanizmusok és fenntartható könyvtárak létrehozása mind kulcsfontosságúak ezekben az erőfeszítésekben.

A 2006-os szöuli WLIC (World Library and Information Congress) és a 2022-es IFLA World Congress, Gwangju-ban ritka és értékes lehetőségeket kínált a dél-koreai nép számára, hogy kiszélesítse és elmélyítse ismereteit a könyvtárakról és az információs szolgáltatásokról. Ezen fórumok révén a dél-koreai könyvtárak erőfeszítéseinek eredménye a fejlődés magasabb szintjének elérése lehet. Emellett lehetőség nyílik nemzetközi könyvtári és információs szakemberek

látogatására és a szakértőkkel való párbeszédre, amely alkalmat teremt a könyvtárak és információs központok szerepének megvitatására, lendületet adva Dél-Korea társadalmi és gazdasági fejlődésére az információs korszakban.

A dolgozat ezt a fejlődést a nemzeti könyvtár felállításával és működésével, a közkönyvtárak és az iskolai könyvtárak kiépülésével és hálózattá szervezésével, a szakkönyvtárak területén végbement mintaszerű fejlesztésekkel kívánta bemutatni.

Nyilatkozat

Kijelentem, hogy semmilyen MI-technológiával előállított tartalom nem került bemutatásra saját munkaként.

Budapest, 2025.01.10.

*Motyovszki Éva
egyetemi hallgató,
ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet, Budapest
shieldfan.eva@gmail.com*

Irodalomjegyzék

Pallos, Zs. (2020). A könyvtáráépítészeti évszázadai. 1. rész. Könyv és Nevelés, 22(2), 7–40.

Hozzáférés:

https://epa.oszk.hu/03300/03300/00031/pdf/EPA03300_konyv_es_neveles_2020_2_007-040.pdf

Kim, Y., & Woo Sik, K. (2022). How was the world's oldest metal-type-printed book (the Song of Enlightenment, Korea, 1239) misidentified for nearly 50 years? Heritage, 5(3), 1779.

<https://doi.org/10.3390/heritage5030092>

Youn, E. (2013). Archival traditions in Korean history: From medieval practice to the contemporary Public Records Management Act. Archival Science, 13(1), 23-44.

<https://doi.org/10.1007/s10502-012-9186-1>

Lee, S. H. (2011). Korean national strategy for library development and reading promotion for children and young adults. In IFLA Puerto Rico, 13-18 August, San Juan. Session 114 — Literacy and Reading Section with National Libraries. <https://www.ifla.org/past-wlic/2011/114-lee-en.pdf>

Five-Year Plans of South Korea. (2024, May 1). In Wikipedia. https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Five-Year_Plans_of_South_Korea&oldid=1221725983

Cho, C., & Chansik, C. (1996). Historical development of librarianship in South Korea. In 62nd IFLA General Conference - Conference Proceedings - August 25-31, 1996. Retrieved from <https://origin-archive.ifla.org/IV/ifla62/62-choc.htm>

Parker, S. (2006). Success in Seoul! IFLA Journal, 32(4), 275-277. <https://doi.org/10.1177/0340035206074057>

Yoon, H.-Y., Chang, D.-H., & Kim, Y. (2006). Libraries in Korea: A general overview. IFLA Journal, 32(2), 93-103. <https://doi.org/10.1177/0340035206066405>

Supreme Court Library of Korea. (n.d.). History. Retrieved June 5, 2024, from <https://library.scourt.go.kr/eng/introduction/history>

Noh, Y., & Satija, M. P. (2016). Education, libraries and LIS education in the Republic of South Korea. Library Progress (International), 36, 99. <https://doi.org/10.5958/2320-317X.2016.00009.X>

Kim, B. J. (2000). The history of the development of school libraries in the Republic of Korea. *School Libraries Worldwide*, 6(1), 95-100.
<https://journals.library.ualberta.ca/slw/index.php/slw/article/download/7071/4069>

Korean Library Association. (2023). 2022 Korea Library Yearbook = 2022 한국도서관연감.
<http://old.kla.kr/jsp/libyearbook/index.html>

Korean Library Association. (2005). 2005 Korea Library Yearbook = 2005 한국도서관연감.
<http://old.kla.kr/jsp/libyearbook/index.html>

Korean Library Association. (2011). 2011 Korea Library Yearbook = 2011 한국도서관연감.
<http://old.kla.kr/jsp/libyearbook/index.html>

Korean Library Association. (2015). 2015 Korea Library Yearbook = 2015 한국도서관연감.
<http://old.kla.kr/jsp/libyearbook/index.html>

Korean Library Association. (2022). 2021 Korea Library Yearbook = 2021 한국도서관연감.
<http://old.kla.kr/jsp/libyearbook/index.html>

South Korea. (2024, June 3). In *Wikipedia*.
https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=South_Korea&oldid=1227004106

Ministry of Education. (n.d.). Overview. Korean Ministry of Education.
<https://english.moe.go.kr/sub/infoRenewal.do?m=050101&page=050101&s=english>

Lee, Y. (2021). The current state of Korea's libraries and their relation to the publishing industry. *K-Book Trends*, 40(11). https://www.kbook-eng.or.kr/admin/data/webzine/2021_11_2111080536364_round_pdf.pdf

Woo, S. B. (2017, July 7). Majority of school libraries lack librarians. *Korea Bizwire*.
<http://koreabizwire.com/majority-of-school-libraries-lack-librarians/87870>

Choi, E. (2014). Library Policy in the Republic of Korea: Second Library Development Strategic Plan. *Alexandria*, 25(3), 3-16. <https://doi.org/10.7227/ALX.0030>

Park, O. N., & Oh, E. (2022). Building public libraries for teens through community engagement: A case study of a public library in South Korea. *Canadian Journal of Information and Library Science*, 45(2), 1-23. <https://doi.org/10.5206/cjils-rcsib.v45i2.15064>

Lee, H.-E., Jeon, K., & Lee, J. (2023). Evolution of strategic issues: A 20-year analysis of public library planning in South Korea. *Malaysian Journal of Library and Information Science*, 28(3), 95–111. <https://doi.org/10.22452/mjlis.vol28no3.6>

Forráslista a képekhez

1. ábra Koreai Nemzeti Könyvtár (National Library of Korea, 2020, <https://www.nl.go.kr/EN/contents/EN34001000000.do>)
2. ábra Koreai Nemzetgyűlés Könyvtára, Flickr, 2012, <https://www.flickr.com/photos/pcs007/8029193776/>
3. ábra Csillagudvar könyvtár, Szöul, Starfield COEX Mall, 2023, https://www.starfield.co.kr/coexmall/starfieldLibrary/artProject_B8202306021716300181.do , 별마당도서관 = Starfield Library Seoul, a szöuli 스타필드 코엑스몰 (Starfield COEX Mall) bevásárlóközpontban elhelyezkedő könyvtár
4. ábra Csillagudvar könyvtár, Szuvon, Starfield Suwon, 2023, <https://www.starfield.co.kr/suwon/starfieldLibrary/library.do> , 별마당도서관 = Starfield Library Suwon, a szuvoni 스타필드 수원 (Starfield Suwon) bevásárlóközpontban elhelyezkedő könyvtár

Motyovszki Éva egyetemi hallgató, ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet,
Budapest
shieldfan.eva@gmail.com